

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorok, četrtek in soboto, ter vejja po pošti prejemam, ali v Mariboru s posijanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiskati, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvoje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. štev. 220. Opravnistvo, na ktero naj se blagovolijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

Naše in naših nasprotnikov stališče.

„Vsa politična borba v Avstriji pomenja samo boj med Nemci in Čehi.“ To so besede in misli, ktere se razpletajo v obširnem članku glasila večine nemških poslancev zdajnjega državnega zborna, „Deutsche Zeitung.“ Nikakor se ne more misliti, da so to misli samo uredništva dočasnega lista, kajti ta časnik je ustanovljen iz posebno nemško-avstrijskega namena stoprav v tem letu in med nadzorniki uredništva so bili oficijelno imenovani najodličnejši voditelji nemško-ustavoverne stranke obeh zbornic nemškega državnega zborna, kteri si ime avstrijskega pridevle. — „Med Nemci in Čehi.“ To se pravi med Nemei in Slovanji. Kajti da Čehi bjejo boj za Slovanstvo v Avstriji, to izpoznao vsi Nemei, ki imajo politični pogled. Že Fischhof, kteri je v svoji pravičnosti mislil, da bode ob času Potockega čas za rešilno politiko v Avstriji, omenja kot značajno znamenje českega naroda, da hoče ta imeti vedstvo avstrijskih Slovanov, in tako več ali menj vedstvo Avstrije, ki je po številni večini slovanska. In Čehi sami tega niso skrivali, kajti v motivaciji fundamentalnih člankov so kar naravnost povedali, da bode in mora biti zunanja politika naše monarhije v orientalnem vprašanju vsa druga, nego je dozdaj bila, t. j. slovanoljuba. Nemei, ali naši ustavoverci, nemajo torej napačne misli in se ne lažejo, ako „Čehi“ substituirajo za Slovane.

Poreče se nam, da je to priznati, nepeliteno. Ali odgovorimo: čemu bi se dan denes drug druga varati, prekanjevati in motiti hoteli, ker se ne moremo. Doba diplomatičnih zvijač in vodenij za nos — je minila. In če naši protivniki naravnost povedo, kaj hote in kaj naravnost povedo, da jim je nemštv vse, zakaj bi mi govorili in prizadevali si, česar nam nihče ni verjel in nam ne veruje, akoravno pošteno hočemo, zakaj bi mi pravico samo prosili in beračili, kjer je najti ni.

Ustavoverni Nemci so avstrijsko vprašanje postavili kar odkrito in nediplomatično tako: ali jaz tebe ubijem, ali ti mene. Da bi poslednje mogoče bilo, tega se ve da po Sedanski prevzetnosti ne jemljo v poštov; da pa prvo ne bode, temu se moramo mi Slovani ustavljalati, in sicer moramo tako odkrito v bran postaviti se, kakor se nam proti. Če izkušavamo naspotnika tam s „pravičnostjo“ in pregovarjanjem zmoči, kjer on ima samo bet in surovo pest za odgovor, raje molčimo in čakajmo, ali pa boja ne sprejmimo.

Naši stari politikarji so narodni boj započeli iz stališča potrebe in koristnosti. Terjal se je n. pr. slovenski jezik v šole in uradnije bolj zato ker bi koristnejši in uradnemu namenu više služeč bil od nemškega, nego pa zato, ker je sramota za nas, da se damo kot Slovenje od tujščine pospoderati. Naravno je bilo, da smo vsled tega apelirali vedno na pravičnost svojih protivnikov, pravičnost in modrost vlade. Zato smo prepričevali in prosili. In še dan denes, ko so Nemei iz borbe Slovanov žejnimi javno in jasno naredili vprašanje večje moči in sile, ko je pri njih zmagala ideja nad vse druge obzire, stoji še mnogi med nami na starem stališču iskanja pravičnosti, potrebe in koristi — dasiravno jih je duh časa prehitel, dasi je denes jasno, da ne smemo bodočnosti in ideji na škodo nit na koristnost trenotka obzirati se. — Naš narod je bil kakor zapuščeno na ulicah izpostavljen dete, ko so se domoljubi zavzeli zanj. Tačas je bilo prav, da se je malo prosilo zanj; ali denes je postal krepak mladenič in spodobi se, da se ne skriva več bojazljivo, temuč da s svojimi bratimi vred moško terja odtezano mu pravico od svoje mačehje Avstrije in od protivnih sosedov!

In ker se stališča držimo, da je naš narodni boj posebno v zadnjem času vso novo obliko in jasen namen dobil; ker mislimo, da dosežemo kaj zdatnega samo v skupnem slovanskem federalističnem programu, ker menimo da naše posebno-slovenske pridobitve, pa tudi pobitja, nemajo veli-

cega in trajnega vpljiva; ker smo prepričani, da nam je poleg dnevnih in tren otnih dozdevnih koristi zarad naše bodočnosti po konci držati čast in idejo našega hrabrega slovenskega naroda: obžalujemo, da se njegovi poslanci udeležujejo zbirališča nemških tlačiteljev slovanskega življa na Dunaji.

Dopisi.

Iz Ljubljane. 10. januarja. [Izv. dop.] Denašnje „Novice“ prinašajo dopis iz jadranskega brega, ki pa po vsej svojej osnovi in svojem zadržaji očvidno kaže, da je v Ljubljani skovan. Z nekako nepričakovano odkritosrčnostjo se tu trdi, da gre boj za prvaštvo, ter se med vrstami piše, da pravaki hočejo po vsej sili pravaki ostati, kar jim za kratek čas prav privoščimo. Kar pa se tiče vednega žuganja, da se bodo bogsigavedi kakove grozovito velikanske tajnosti iz naše pritlične politike obelodanile, je že nastalo nekačo otroče, kajti enake „Schreckenbergere“ že poznamo, vrh tega pa enkrat za vselej smelo izrečemo, da tudi mi rok križem držali ne bomo in da so nam znane vse spletkarje od prve do zadnje in izreki tako čudni iz veljavnih ust, da bi si marsikdo kaj tacega niti ne domisljeval. Opominjam tedaj na znano prislovico, da kdor ima maslen trebuh, naj po solncu ne hodi.

Da bi bil pa vsakdo, kegar „Tagblatt“ hvali, zbog tega že odpadnik in „infam“, to je logika, ki je Svetčevi na las podobna. Nečemo se za zdaj spuščati v daljšo razpravo, pa omeniti moramo faktum, kteri pokaže hvalisano politiko prvaško v pravem blesku. Ko je namreč pri zadnjem dež. zboru treba bilo se odločiti glede volitev v državni zbor, ste nastali v narodnem klubu dve stranki, na eni strani pravaki — na drugi pa poslanci brez narodne „odlike“ (Kozler, Razlag, Jugovic, Kotnik, Rudež i. t. d.), kterim so se pridružili tudi Svetec, Pintar in gosp. Irkič, zadnji

Listek.

Burklarije iz Zagrebškega življenja.

VI. *

Poljska, Ogerska in Hrvatska država bile so od nekdaj t. j. odkar so z germanskim svetom v pobližji dotik prišle, eminentno fevdalno-aristokratično ustrojene, ter so žali bog tudi še denes. Nemški fevdalizem je baš v teh državah svojo naj obilnejšo žetev žel. Zgodovina nas uči, da je aristokracija ljudstvo zmerom z eno roko za nos, z drugo pa za žep vlekla. Od tega pride da imajo še denes ljudstva aristokratičnih držav dolge nosove, plemstvo pa dolge napolnene žepove. Kakor so španjolski grandi, benečanski nobili in poljski žlahtniki svojim državam mozek izpili, in s tem državno samostalnost podkopali, ravno to biva še denes na Ogerskem in Hrvatskem. Za nas Hrvate so plemiči Kaiserfeldovi svinčeni podplati. — Drug kritičen znak aristokratičnih držav je strogo ločevanje poedinih „činov.“ Kakor se na Kitajskem mandarini po tem razločujejo, se v aristokratičnih državah poedini plemiči in dostenjanstvenici posvetnega in duhovnega stanu po naboljih, kteri se jim morajo pridavati. Jaz si

vseh teh naslovov, katerih je cela litanija, nisem mogel nikoli v pamet zabičiti, jih tudi še denes ne vem, pa jih tudi nikoli vedel ne budem. Japica mi je večkrat tolmačil, kdo je „spectabilis“, „honorabilis“, „venerabilis“, „magis“, „valde in admodum reverende“, „illistrissime“, „magnifice“, „excellentissime“ itd. Vse zastonj, jaz si tega vraka nisem mogel nikoli utepsti. Tudi denes je še to mandarinstvo na Hrvatskem „en vogue“, dasiravno ne več v tolikoj meri, kakor pred letom 1848. Sieer pa ne idi nikdo v izobraževanje hravtsko družtvu, kdor teh etiketnih naslovov ne ve. Japica je mene s prva imel za „spectabilis-a“ pozneje pa za „amicus.“

Ker sem povedal kakšen je Japica, naj še povem kakšna je bila mamica. Mamica je bila grda in huda baba, sicer pa dobra gospodinja. Nje roke bile so zlata vredne. Pridni najde v vsakem kotu kos kruha in pod vsakim kamenom krajev: je večkrat rekla. Hranjevala je — kakor pregovor pravi — bele tolarje za črne dni, dobro vedé, da je „denar glavar.“ Ni oni siromak, ki ni nikoli nič imel, ampak oni, ki je imel, pa izgubil. Blago odide pamet pride. Kdor je postal enkrat nagi, pride težko zopet v drugič k blagi. V takih in enakih pregororih je bila vsa njena filozofija zadržana. To je bil njen kolovoz in kažipot skozi

deželo, ki jej življenje pravimo. — Vnana priča mamičina ni bila prikupljiva: po mongolski razpogačen nos, salast ovehel podbradek, oči kakor podgana, razkorakeni nogi, nedra kakor dve čuturi itd. to bogme ni prijeten pogled. Na svoji zatekli nogi kazaje je večkrat rekla v primorskem jargonu: „kad san mlaada biila, na moru bi biila vatrū a va gori vilu preteekla, ali sada joj, joj!“ — Celi dan držala se je našepurjena, ko da bi jo bili zobje boleli. Le tačas je bila dobre volje, kadar jo je kdo za „milostivo gospico“ imel. Vedé za to njeni slabosti, spustili smo zmerom nekoliko „milostivih“, če je bila n. pr. košta slaba, in koj je na jubi več mastnih cinkov plaval. Ona ni bila zdrava, če se ni vsak in sleden dan kakor hud oblak nekolikokrat nad japico raznesla in sicer brez vsakega, ali vsaj najmanjšega povoda. Njena duša, prvotno dih božji, pretvorila se je vsak dan nekolikrat v peklenko sapo. Japica je bil flegmatičen, ter je molčal, in to jo je še najbolj kačilo. Navadno ni mogla ne ene nejevoljne besede iz njega izkresati. Za vse njeni iskre bil je on mokra goba. Tako bi ga bila s svedrom v koleno vrtala, on bi bil molčal, če ne flegmatično, pa zaničevalno. Le kadar je bil dobro razpoložen, je zapopeval: „Duda, duda, duda, moja baba je huda, huda, huda!“ ali jej je pa reklo, da bode sodnega

seveda iz svojih razlogov. In ta manjša in mlajša stranka je takoj takrat spoznala volitev v državni zbor kot politično potrebnost, ter jako drzovitim načinom prisilila pravake, skleniti, da se voli v državni zbor. Prašam tedaj samo to, kaj bi sedaj počeli, ko bi ne bili volili državnih poslancev? Ali ni bilo ravno za vas dobro poslušati tudi misel in svet mlajših moči? Naj se tedaj ne postopa vsigdar tako trmasto, kakor do zdaj, zlasti pa naj se opusti zagrizenost, ktera se je n. pr. proti "Slov. Narodu" zlasti v tem manifestirala, da je nenaroden uradnik baš zbog tega službo dobil, ker je omenjeni list proti njemu pisal. Ali ni to "Justamentnöt?"

Iz Ljubljane, 10. decembra. [Izv. dop.]

Na sv. treh kraljev dan je bila konferenca 5 kranjskih državnih poslancev in vseh v Ljubljani bivajočih kranjskih dež. poslancev, razen dr. Razlaga. Predmet razgovorov je bil, ali bi se šlo pri sedanjih političnih okolščinah na Dunaj, ali ne? — Glasovanja in sklepovanja ni bilo o tem nobenega, nego pustil se je ta korak popolnoma na voljo posameznim državnim poslancem. Dr. Zarnik je prvi govoril in je rekel, da še on ne vidi nobene nujnosti, da bi se že zdaj moral na Dunaj iti. Rekel je nadalje, da, ako o tem v klubu do glasovanja pride, bode on glasoval zoper vstop v državni zbor. — Za njim so se izjavili drugi širji gospodje državni poslanci: Dr. Poklukar, grof Barbo, Jugovic in Rudež, vsi podarjajo, kako neradi da gredo, ali da misljijo, da bi po svoji vesti napak za korist slov. naroda ravnali, ako ne bi zdaj vstopili, ko smo od vseh drugih nečeskih federalistov tako sramotno zapuščeni in na cedilu ostavljeni. — Na to je dr. Zarnik rekel, da so uzroki teh 4 gospodov tako važni in v resnici tako tehtni, da nima on nič proti temu, če gredo ti širje gospodje na Dunaj, da pa on na noben način ne gre na Dunaj, že tudi zarad tega ne, ker mu tega njegove privatne okolnosti ne dopuščajo. Potem je bil konec posenkovanja, ktero je bilo skoz in skoz prijateljsko in mirno. — Poudarjam še enkrat, da ni v tej konferenci do nobenega glasovanja, torej vsled tega tudi do nobenega sklepa prišlo, ampak pripuščeno je bilo vsakemu posameznemu petih gospodov drž. poslancev, naj dela vsak po svoji vesti kakor ve in zna, da bi bilo najbolje za slovenski narod. — Vse drugo, kar se po nemških ali slovanskih listih o tej konferencijski poroča, je neresnično ali izmišljeno. — Dostavim še to, da je gosp. dr. Zarnik rekel, da bo on, ako bodo okoliščine zahtevale, svoj mandat kot državni poslanec položil, za zdaj ga pa še ni. Na Dunaj pa ne gre on na nobeno vižo.

Iz Zagreba. 11. jan. [Izv. dop.] Kristus je rekel judovskemu narodu: "Preporodi se!" Judovski narod ga ni slušal, ni se preporodil, in zato je propadel. Življenje narodov je, ali vsaj moralo bi biti, neprestano preporodjivanje. V preporodjivanji narodov ne sme biti ne mira ne počaja, vsaka tudi najmanjša vpešnost v tem prirodnem procesu je pogibeljna za narod, je nazadek ne napredek. Neke dobe v predporodjivanju narodov so markantnejše od drugih, in po teh markantnejših dobah razdeljuje se zgodovina narodov v tako zvane epohe. Denašnja faza v preporodjivanji hrvatskega naroda je celo po tem, da bode v njegovej zgodovini kot epoha zapisana, pri kateri se bo pero zgodovinopisca dalje časa muditi mora. — Eksistence držav ne stoji denes toliko ne realnih, narodnogospodarskih koristih, ki se brojiti in tehtati dano, kolikor na "imponderabilijah." Žurnalistika prisvojila si jeta izraz fizike, kajti kakor v fiziki, deluje tudi v političnem življenju mnogo takih faktorjev, ki se niti brojiti niti tehtati ne dano. Med politična imponderabilia štejejo se: zavednost državne skupnosti, zavednost narodnostne in verske individualitete, zaupanje v vladino veljavo, v vladin ogled, v vladino previdnost, stanovitost, vestnost, hravnost in kar je še več drugih dobrih lastnosti. Filozofi pravijo, da je neki "pojem" stvoritelj tega sveta, tedaj tudi neka imponderabilitas, in če že ima "pojem" toliko sile v sebi, da svet ustvari in vzdrže, zakaj ne bi gore našteta politična imponderabilia toliko sile v sebi ne imela, da bi se po njih na eno stran države stvarale in vzdržavale, na drugo stran pa tudi razvalivale in razsipavale. Naša unija z Ogersko kraljevino ne osniva se niti na ponderabilijah niti na imponderabilijah. Ta zloglasna unija je denes — in to je tudi v prejšnjih časih zmerom bila — prazen kalup, ki se ne da ničim napolniti. Naša unija z Ogersko kraljevino je političen pojem brez zadržaja. Naša ponderabilia t. j. naše kupčiske, obrtnijske in sploh vse narodnogospodarske koristi leže na enej strani na jadranskem morju in v alpinskih pokrajinalah, na dolnej Donavi v Bosni in Srbiji, nikakor pa ne v peščenih pustah magjarskih. Naša imponderabilia pa, in sicer pojmence naša zavednost, da spadamo pod magjarorsag, je blizu zmrzljine; naša narodnost odbija nas od magjarskega življa; v veljavnost, vestnost, hravnost in pravčnost ogerske vlade nemamo niti iskrice zaupanja! Iz vsega tega se vidi, da nas niti realne koristi niti moralični nagibi na Magjarorsag ne vežejo. Priznanje unije od strane naših vodjev na faktičnem stanju nič ne menja. To priznanje ne bo niti Magjarom kaj koristilo, niti nam kaj škodilo, ona je v pravem pomenu besede "Koloma-

nov" blagoslov. Priznanje unije je z gledišča realnih koristi in moraličnih nagibov prazna beseda, neimajoča nobenega pomena, nobenega pojma v sebi. Kdor bi hotel v njo kak zadružaj vlti, ta bi zavil Danaidine sode: na enej strani bi vlival, na drugej bi izvlival. Vendar so pa morali naši vodje stanovite razloge imeti, zavoljo katerih so se na priznanje unije odločili. — Ti razlozi leže zgolj v oportuniteti. Kadar bo nepripoznanje unije bolj oportun postal, kakor priznanje bodo pa list preobrnili. — — —

Vsi novinski glasovi o fuziji narodne in magjarske stranke niso nič drugega nego magjarska "pia desideria." Fuzija med tema dvema strankama je absolutno nemogoča. Narodnaštvo in magjaronstvo, to sta dva pola v našem življenji, ki le drug od drugega kažeta, in čem dalje bolj razen silita. Krv in voda se dasta mešati, narodnaštvo in magjaronstvo pa ne. V tem leži prvi komentar, kako misli narodna stranka s priznanjem unije. — Če se započeta pogajanja v dvanajstetih ur razbijajo, kar je še zmerom zelo mogoče, kaj bo potem? — To je briga ogerske vlade, ne naša! — Ponedeljek stopi naš sabor skup.

Iz Dunaja. 11. jan. [Izv. dop.] Da vam izvirno-novega v teh suhih in ubogih časih ne morem poročati, to veste. Namen mojih dopisov more torej glavno biti: vam delo, gotovo dostikrat premalo hvaležno, prihraniti z obrisanjem tega ali onega dela politične situacije. In denes nas najbolj zanimajeti bolnik državni zbor, ki se z vsemi širimi oteplje in brani pred smrto. To se ve da smo mi Slovani tako slabi kristjanje, da nestrpno čakamo kedaj se bode zopet nekoliko okrevani za vselej stegnil v imenu liberalnem. Tega smo prepričani, da ni nobeno zelišče zraslo za njegovo gnjilo kri, še bolj pa nas neusmiljeno veselje obhaja videti, kako bolnik tava okolo sebe in mu je vsak zdravnik dober, doktor ali konjederka, učenjak in mazač. In ker se ne vidi, da bi eno ali drugo pomagalo, stoka, zdihuje, jamra sam nad seboj in nad svojo krvjo. Tu beremo, kako ustavoverno nemški časniki bridko tožijo o pomanjkanji discipline, o sebičnosti, gospodožljnosti posameznih svojih udov. "N. fr. Pr." kar naravnost preklinja svoje drage pristaše, da preveč po liberalnih frazah love in gledajo samo na to kako bi pri svojih filisterskih volilcih popularni ostali, ne glede na to, ali se te fraze dadé izvesti, ali ne.

In med temi frazami ste (to se ve še izvzemši neizvedljive direktne volitve) posebno dve, na katerih jezdila vsak liberalno-ustavoverni mali bedak velikan. V prvič bi radi Hohenwarta v obtožni

(Dalje v prilogi.)

dne za luciferjem trobila. To se je vsake kvatre po enkrat zgodilo. Njej je bilo to všeč, da nič bolj, kajti zdaj je menila, da ima še le pravico nad njim divjati, zlodjati in šentati. Lomastila je okolo sebe kakor muha, če v vrelo kašo pade. Japica nam je v njene odsotnosti povedal, da jo je v prejšnjih letih po fratribi že kaditi in kropiti dal, pa da vse ni nič pomagalo. Razen mamičinega jezika pa ni njun "hišni zakon" nič kalilo. — Mamica je imela tudi to manjjo, da je bila v vednih straheh, ka po smrti ne bode zveličana, kajti v celem koledarji ni našla ni ene svetnice, ki je v svojem življenji kuharica ali krčmarica bila! In vendar je bila njen največja želja, da bi bila kdaj v "Zagrebškem šoštarji" (tako se namreč Zagrebška praktika imenuje) kot svetnica namalana. — Ker že njene lastnosti naštavam, moram še to omeniti, da ni nikoli klobas jela. Kdor je prvi klobase delal — tako je ona argumentovala — je moral za gotovo velik svinjar biti: kajti prvi črevin zadržaj izprati, drugega nabasati, in potem to kuhati, peči in jesti, to je živa fejtebodi! V teoriji imela je prav, v praksi se pa mi drugi nismo dali premotiti.

Ob sejnih je bilo pri Japici kaj različnega sveta. Za Turke-Bosnjake so bile zmerom posebne postelje pripravljene, in sicer zavoljo tega, ker so bili smrdljivi vsi ušivi. Japica bi jih bil že zdav-

naj odpravil, pa ker so ga s turškim, se ve da konterbandovanim tobakom zalagali, jih je "per nefas" trpel. — Enkrat bil sem jaz tako predrzen, nekega Turčina, ki sem ga že več let poznaval, in tudi on mene, vprašati: "Rustane, pa šta ti sada bula (njegova žena) kod kuče radi?" Rustan, kakor sploh noben Turčin, ni šale poznal. S srpm, bodičim pogledom odvrati: "Pa šta to na te spada, šljapa!" S tem sem imel dosta, molčal sem, dasi ravno me je izraz "šljapa" strašno grizel. V Bosni bi bilo moje drzno vprašanje gotovo druge nasledke imelo.

Nekega večera našel sem pri Japici posavsko kmečko familijo iz Bregov kot goste: bili so mož, žena in odraselna hčer. Naj lepše ženske na Hrvatskem so v Bregih, v Slavoniji pa v Babinej gredi. In res hčer je bila izvenredne lepote. Molč sem se zagledal va-njo. Široko gladko čelo, kajti iz kararičnega mramora izklesano, velike črne oči melanholičnega pogleda, pravilen nos, sicer pa zagorelo-rudeče lične barve, ki je za kmečki narod na Hrvatskem tako značajna, in lepa mala okrogla roka s prsti, kakor vreteno proti koncu stenšanimi, taka je bila v malih obrisih naša Posavka. Med tem ko jaz na skrivaj kakor tat njene ženskine prednosti drugo za drugo prebiram, se ona vzdigne, pogleda okom okolo sebe, v katerem

bi bili zaljubljeni slovenski pesniki bog si ga vedi kakšne poželjivosti vse videli. Meni se je dozdevalo, zdaj in zdaj bo začela "slovo" iz device Orleanske prav patetično deklamovati, in res, že je tudi roko vzdignila, pa — ne zato, da deklamuje, ampak zato, da si prav prozajeno od hoje vtrujene ude razlecene. V isti mah je, spanja potrebna, tudi tako grdo zazevala, da sem se raznenaden nehotě od nje proč obrnil. — Mikalo me je pa vendar se z mojimi Posavci v razgovore spustiti. Ker druga nisem vedel vprašati, vprašal sem moža, ali ste ženski njegova žena in hčer. On mi pritrdi rekoč: "Jeste gospone, ova mlajša je moja hčer Magdica, a ona starša s dopuščenjem govoreč moja žena." Po slovenski bi se gledé žene glasilo: "s slovesom povedano" moja žena. V isti mah se tudi ona oglaši: "da! to su naš jopa!" V mnogih vaseh po Hrvatskem je navada, da mož, če z odličnejšim človekom o svojej ženi govori, zmerom reče: "s slovesom povedano, moja žena". Žena pa nasprotno moža više. Če je mnogo starejši od nje mu reče "jopa," če je pa še mlad, pa "moj človek." V Slavoniji sedi pri obedu samo možki, ženske pa stoječe obeđuju, samo prav stare mamice smejo sedeti. Iz tega se vidi kako so bile žene nekdaj malo čislane pri nas Slovanih.

stan pripravili. (Naša „Marburger Zeitung“, listički v celih 13 eksemplarjih iz Maribora hodi, jemlje si čast, da je „prva“ izprožila to modro misel. Uredn.) Pač delajo zapečnikarska društva botrov krojačev in mestnih postopačev resolucije: križaj tistega Hohenwarta. In pač bi državno-zborni farizeji in pismouki imeli voljo, žreblje in križ, na katerga bi prejšnjega ministra prikovali, ali korajže ni. Boje se klofut, ki bi jih ob tej priliki v svojo sramoto dobili; zato je vse to prazno upitje, žuganje slavnatega strašila v turšici, ukanje ponočnega popotnika, ktemu se blače tresejo, Falstafovo junaštvo. — Nič menj bedasto ni kričanje omenjenih političnih nemških društev, v katerih botri šoštarji in „bezirksbergerji“ veliko besedo imajo: naj se duhovnikom s kazensko postavo, z beričem in ječobrani udeležiti se politične agitacije. To je menda liberalno: „freie Kirche im freien Staate.“ Ali tudi to bode pri upitji ostalo, saj od upitja in od sleparstva vse naše zdanje ustavoverstvo živi, in to je prav, naj se naživi, da bomo vsaj pravega ne navidneznega mrlja pokopavali.

Tudi bode neizmerno zanimivo, kako se bodo nemški ustavoverci kislo držali in si zobe skrhali, kadar ugriznejo v poljsko lesniko. Diši jim, kakor se vidi, čisto nič. Poljaki niso pri volji osladiti jim ta grizljaj s prikuho direktnih volitev. Zato jim danes ustavoverci že prote, da bodo nje pustili ter Rusine na pomoč poklicali. Vse to daje upanje, da nenaravno ministriranje Poljakov kmalu neha, in potem bodo srečno zopet pri odprttem prelazu skozi katega je bil Hohenwart na javnost prišel.

Pri tem stanji ima „Wanderer“ prav, da se pritoži nad „omahljivostjo“ nečeških federalistov (torej tudi Slovencev), ktera omahljivost in neodločnost po njegovih besedah samo ministerški akciji pomaga do vspcha, če prav samo minljivega.

Domače in slovanske novosti.

— Tomšičev spominek. Dne 7. januarja se je zbral začasni odbor za Tomšičev spominek v Mariboru. Nazoči so bili gg.: odbora predsednik: dr. Karel Kočeli, tajnik drd. Gregorič iz Ptuja, dr. Ravš in Fr. Rapoc. Odbornik gosp. Železnikar iz Ljubljane ni bil prišel. Odbor je sklenil, da se od nabranega denarja odloči za materialen spominek na Tomšičevem grobu na mariborskom pokopališču 400 do 500 gld. Skrb za postavljenje tega spominka prevzame odbor in se bode sporazumel z umeteljniki. Ostali denar pak naj se porabi za duševni spominek Tomšičev in sicer z namenom: ustanoviti stipendijo za podporo slovenških žurnalistov ali literatov sploh. Natančneje bode o tem poslednjem imel definitivno določevati o svojem času zbor vseh darovateljev, katega bode sedanji začasni odbor sklical. Prihodnja odborova seja bude vsaj meseca februarja.

— Za Slovanstvo v Avstriji pišejo na dalje francoski listi. Gambettova „Republique française“ prinaša dopis iz Dunaja, v katerem se razklerja, da je Hohenwart padel vsled pruskega vpliva in pritiska. O Andrašiju se pravi tu, da pozna eden edini strah, strah pred Slovani, ki imajo ta in onkraj Litave večino. Ta strah vodi njegovo krivo politiko. Puritani ustavoverni zametavajo vsako poravnanje s Slovani, Andraši se opira na Bismarkovo prijateljstvo, katega namen je ves svet z Nemštvom obvladati. Vendar je to obvladanje negotovo baš zarad Slovanstva. — Podobno govoriti parižki žurnal „La Constitution“ o „slovanskem gibanji.“ Ta list primerja politično gibanje Slovanov z onim drugih narodov in pride do tega, da je to gibanje med Slovani samo narodno, proti tujemu nemškemu itd. živju obrneno. „Domoljubi češki, hrvatski, slovenski itd. — pravi „Const.“ nemajo drugega cilja, nego da bi zagotovili narodno eksistenco.“

— V Pragi v francoskem jeziku izhajajoč in za Slovane delajoč list „Correspondence slave“ piše: Grof Andrassy je 25. m. m. Groholskega k sebi naprosil in ga med drugimi vprašal o držanji

Poljakov nasproti državnemu zboru. Groholski je odgovoril izogibno. Na to mu pokaže Andrassy neko pismo in mu reče: „Prepričajte se, da za Poljake delamo!“ Groholski je neki potem se začel truditi, da Poljaki v državni zbor pridejo. — Kaj je bilo v onem pismu, se ne ve.

postavi v osnovi adrese molči, kaže, pravi „P. Li“ da se celo Herbst take postave sramuje.

Grof Beust je sicer odpravljen s sedeža kjer ni bil na mestu in bi imel tih v Londonu kot diplomatični poročalec delati, ali on in njegovi prijatelji in neprijatelji svetu še zdaj ne dano miru z imenom Beust. On sam tava po svetu enkrat v Pariz, drugič v Salzburg tretjič v Rim itd. Njegovi molilci pa se prepričajo, koliko je kriv ali zaslužen, da se ni Avstrija francosko-nemške vojne udeležila. V zadnjih dneh pak je prišla v Leipeigu brošura na svitlo, ki se imenuje! „Graf Beust im Lichte der Wahrheit.“ V tej brošuri nek Prus posveti Beustove „sleparije“ in se norce dela iz avstrijskih ustavovercev, kteri so tako kratkovidni da Beusta kot velilcega „nemškega moža“ slave. Ob enem si, se ve da, Prus ne more kaj tudi Avstrije obreči od vseh krajev.

„Obzor“ odgovarja mnogim mu došlim vprašanjem, da se bode hrvatski zbor odprl 15. t. m. Ob enem vabi narodne zastopnike, naj se že vsaj do 13. snidejo v Zagrebu, zarad potrebnih pogovorov.

Češki listi govoreč o ustavoverni osnovi adrese obsoajo ustavoverno pritiskanje na krono, in radikalizem, ki se iz nje bere. Iz te osnove je razvidno, pravi „Politik“, da ustavoverci nečejo pomirjenja njim protivnih elementov temuč absolutno gospodarstvo nemškega prebivalstva nad slovanskimi narodi. To, da terjajo, naj se direktne volitve za državni zbor ob enem s poljsko resolucijo rešijo, se pravi: „najprej naj krona nas ustavoverce zadovoli, potem stoprva morejo ponizati se in ogledati posebno vprašanje gališko. Tudi prestolni govor osto stopi državopravni opoziciji nasproti, vendar ne požge vseh mostov za seboj, kakor Herbstova osnova. — Enako se izjavlja tudi Pokrok.

Poljski časopisi govoré o adresni osnovi Hrbstovi tako, da smemo razmerno še zadovoljni biti in upati, da se tudi med Poljaki položje razvedri. Najzmerneje poljske novine „Czas“, nemajo nobenega zaupanja v lokave Nemce. Na koncu članka prave: da se bode poljska resolucija raztegnila na razširjanje avtonomije vseh dežel. — Še odločneje pa piše „Gazeta Narodowa.“ Ta list pravi, da se Poljaki ne bodo nikoli tako ponizali, da bi Nemcem pomagali druge narode tlačiti, in ko hi zdanja poljska delegacija to storila, ne bode se prihodnji gališki zbor s tem sramotnim dejanjem vezanega čutil.

Papež in ruski car sta si začela prijazniša biti. Zjedinila sta se neki zarad napolnitve nekterih ruskopoljskih škofovskih sedežev.

Oznanilo.

O zadevah delniškega društva „Narodne tiskarnice“ v Ljubljani.

Te dni so se razposlala delničarjem odborova naznanila zarad vplačevanja; ako kateri p. n. delničar ni prejel tega naznanila, naj blagovoli oglasiti se zanje pri društvenem tajniku g. Grasselli. Dne 15. tekočega meseca januarja ima se vplačati prvih 25 % na vsako delnico.

Delničarj, kateri so svoje delnice že po polnem plačali, pa vendar omenjeno naznanilo prejeli, naj to ne moti, ker se je naznanilo poslalo vsem delničarjem. Ti delničarji račijo naj tudi na znanje vzeti, da se jim zdaj še ne morejo izročiti delnice, kar se sicer samo po sebi umeje; sprejem novcev potruje odbor zdaj na začasnih listih.

Ljubljanskim delničarjem in sploh onim, ki ne bodo denarja pošiljali po pošti, utegne ustrezači opazka, da se društveni tajnik g. Grasselli, ki vplačila prejema, navadno od 9. do 11. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne doma nahaja (Véliki trg, 263, II. nadstropje).

P. T.

Druga številka „Zore“ bode v prvih dneh prihodnjega tedna na svitlo prišla; prosimo torej slavno slov. občinstvo da nam blagovoli poslati naročnino, da vemo končno določiti število potrebnih izpisov.

Naročnina znaša za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld.; za učitelje ljudskih šol in dijake za celo leto 2 gld. 50 kr.

Naročnina naj se blagovoli poslati:

Opričništvo „Zore“ v narodni tiskarnici Fr. Skaza in drugi v Mariboru.

Ob enem prosimo za zaostalo naročnino na „Slov. Narod“ in vabimo na obilno novo naročbo, da bode naše delo boljši uspeh imelo.

Politični razgled.

Osnova adrese za gosposko zbornico, ktero je grof Anton Auersperg spisal, pravi, da bi bile namere prejšnjega ministerstva državno zvezo razrušile. Dasiravno gosposka zbornica v državnih osnovnih postavah tudi dosti prostora za bistvene in opravičene posebnosti posameznih dežel vidi, pravi osnova dalje, bode se vendar natančno posvetovala o novič v državnem sboru nasvetovanih željah te vrste. Osnova naglaša potem potrebo neodvisnosti državnega zastopa in pričakuje, da povzdiga deželne brambe plačilec davkov ne bode novih bremen nalagala in da se bode davkarstvo kmalo zboljšalo. — Že v komisiji za adreso, v kateri sami decembriсти sede, je nasprotovalo nekliko udov onim stavkom adresne osnove, kteri Hohenwartovo politiko obsojujejo in utegne tisti del adresne osnove v polni zbornici tudi milejši postati; sploh pa osnova adrese za gosposko zbornico ni toliko osorna, kakor ona za poslansko hišo.

Denes se začne posvetovanje od dr. Herbsta spisane adrese v poslanski zbornici. „Pester Lloyd“ piše, da bodo gališki poslanci nasprotni v njej izrečeni neograjeni zaupnici za sedajno ministerstvo, dokler ono ne da Poljakom garancij za njih terjatve. Besedam, ktere pravijo, da je češko državno pravo z ustavo nezedinljivo, je po omenjenem listu celo Giskra sovražnik in je neki reklo: „Adresa na krono ni prostor za dociranje češkega državnega prava.“ Da se o posilni volilni

Razne stvari.

* (Dramatično društvo) nam je svojo predstavo na sv. treh kraljev dan prav prijetno pogodilo. Igra „Ob žetvi“ iz poljsčine (Korenovski) poslovenjena spominja močno na Albiničovo: „Umetnost in narava“, kar se namreč tiče snovi in zavozlanja. Predstavljalna se je ravno tako ugodno, kakor ona, tako da bi naša kritika „ceteris paribus“ veljala tudi za to. Kar zadeva igranja moramo v prvi vrsti omeniti gospo Valentino-Brusovo, ki je bila tako izvrstna kakor zadnjič, za njo gospodični Podkrajšekova in Erbežnikova, na strani gospodov pa imena Schmidt, Šusteršič, Jeločnik in Kajzel. Pevski zbor je bil izbornen, posebno počivalno pa moramo omeniti dvošpев, ktere ste peli priznano spretni in nadarjeni pevkinji gospodičin in Svetovki. Donela jima je tako živahnja potvala za prvi debut, ktemu naj se skoro pripravi drugi, občinstvu na zabavo. — Drugi del predstave je izpolnila edina slovenska opereta Ipavčev „Tičnik“, prav nježno delo. Nalogi so bili v dobrih rokah in izvršitev tako gladka in prijetna, da smemo popolnem biti zadovoljni. G. Veber se je skazal umetnega pevca, gospa Odičevi in gosp. Noll sta bila za ta naloga ka-

kor nalašč in tudi gospodičina Rossova gledé živahnega igranja vidno napreduje. V pevskem oziru je pa itak ničesa očitali nismo. — Omeniti je še, da so bile poljske oprave in noše v prvi igri prav lične in okusne — gledališče pa, razve nemškutarskih lož, dobro obiskovano.

* (Štirnajsta predstava dramatičnega društva) v ljubljanskem kazališču je dečes v soboto 13. januarja. Predstavljalna se bode nova burka s petjem v 3 dejanjih „Krojač in čevljar“, ki je dobila darilo in sicer tretje, ko so bila v Pragi razpisana darila za burke. Glavne osobe društvenih predstavljalcev so omisljene s hvaležnimi nalogami, petje obsegajo dvoje kpletov, dva glasa in nekaj manjih samospevov. Nadejati se je, da bode gledališče bolje obiskano, nego je bilo pri nekterih predstavah v zadnjem času, ktere so bile na delavnik, kajti stroškov in truda ima društvo ravno toliko — če še ne več — pri medtedenskih predstavah, kakor pri nedeljskih.

* (Nepotrebna natančnost županstva) žali sedaj Zagrebčane. V zapisku vojaških novincev so mladeniči namreč tudi zaznamovani po tem, ali so zakonski ali ne zakonski sinovi.

* (Iz Slovenogradea) se piše „Gosp.“ G. Jožef Kaligaritsch, znani Velikonemec, je izvoljen in od cesarja potrjen za predsednika okrajnega odbora Slovenograškega. Žalibo gre postava mestjanom tako na roko, da je narodnim kmetom okraja naravnoč nemogoče, v okrajni odbor spraviti narodno večino. Vredno bi bilo, da bi si tudi v tej reči narodni poslanci prizadevali, da se postava predela ter postanejo kmetje od mestjanov neodvisni, ali se vsaj volilna pravica po enakej meri deli mestjanom in kmetom, namreč po velikosti davkov in po številu prebivalcev.

* (Po vodenju) je zarad odmeklega vremena in deža nastala okolo Radoljce in napravila precej škode. Pravijo, da je v Lescah voda v nek ovčji hlev tako naglo privrela, da je 37 ovac utonilo. Cesta iz Radoljce v Lesce je od vode spodjedena in nasip za železnico za kakih 15 sežnjev odplut. Zarad tega je promet na črti Rudolfove železnice Ljubljane — Trbiž pri Radoljci pretrgan bil, pa kmalu bode nasip popravljen toliko, da vožnja pri Radoljci ne bude motena.

* (Nesreča.) Na železni cesti, ktera se dela iz Karlovca v Reko, je 29. dec. p. l. zasulo dva delavca, katerih eden je že bil mrtev, ko so ga odkopali, drugi pa je še živel. V Kupjaku na isti cesti se je užgal 25 funtov smodnika in razsulo bajto, v kateri je bil, ter dva delavca ubilo.

* (Potres) se čuti zadnje dni v Kočevji.

* (Nameščenja.) Gosp. France Tomšič, do sedaj avskultant, je dobil službo adjunkta pri deželnici sodniji v Ljubljani in gosp. Anton Weklitsch službo kanclista pri okrajnem uradu v Loži.

* (Oropana pošta.) Pošta, ki se vozi iz Slatine v Karanšebeš je bila oropana vsega, kar je peljala. Voznika so zaprli. — Drugače pa se je zgodiло pošti, ki hodi iz Dunaja v Schwechat. Hlapac, ki jo je vozil, je zadnje dni enkrat videl, da mu je poštni uradnik na Dunaji 4500 gl. na voz dal. Po poti — bilo je še zgodaj — odveže žep, v katerem so bila dotična pisma, skrije 500 gl. pod podšiv svoje čepice, 4000 gl. pa zakoplje za cestoj na neko njivo. Ko pride v Schwechat, pove žalosten poštnemu uradniku, da je en žep pisem po poti „izginil.“ Uradnik ga vpraša, kako in ko se ni vedel izgovoriti, ga da zapreti. Pred sodnikom je obstal svoj zločin in povedal, kje je 4000 gl. zakopal; pa ko gredo iskat ž njim vred, jih ni bilo več. Menda je kak tujec početje poštnega hlapca, kteri je mislil, da je neopazovan, ker je bilo še tema, videl in potem šel gledat, kaj je hlapac zakopaval in zase denar vzel. — Ali pa je morebiti tu se dejansko pokazalo, da denarjev ne sme zakopavati, ker jih potem „hudič“ ne pusti več najti.

* (Drzen slepar.) V Newyorku v severni Ameriki je sedela nekoliko priletna gospa v neki prodajalnici in držala svojo polno denarnico v nežni roki. Prodajalec izloži iz neke škatljice reči, ktere je gospa mu prinesla rekla in jo poprosi, naj si izbere, kaj ji je všeč. Na to gospa denarnico na mizo zraven blaga položi, vstane in začne izbirati. Tedaj pa pride z jeznim licem nek mož v prodajalnico, stopi k gospoj in reče srdito in glasno: „Kolikokrat sem ti že ukazal, da mi ne zapravljaj denarjev za take igrače, pa če ne sliši opominov, jih pa čuti!“ Pri zadnji besedi jo udari v lice, da je kar poknilo. Gospa pa omedli, on vzame njen denarnico in gre. Ko gospa iz omedlevice k sebi pride, vpraša, kje je njen denar. Prodajalec ji pove, da ga je njen mož odnesel. „Moj mož?“ se začudi gospa; „jaz nisem omožena in onega suroveža ne poznam, če mislite, da je tisti moj mož, ki me je udaril.“ — Tako si je nek slepar denarjev dobil in policija ga ni našla.

* (Duhovske spremembe v lavantinski škofiji:) Č. g. Jož. Gospodarič je postal oskrbnik dekanije sv. Martina pri Šaleku in č. g. Lovro Herg Hočke dekanije. Č. g. Ant. Stanjko je presentiran za kuracijo v Stopercih; č. g. Franc Pirkovič je postal provizor pri sv. Martinu blizu Šaleka in č. g. Vinko Gršak provizor v Hočjem. — Prestavljeni so č. gg. gg. kaplani: Matevž Pinter v Laporje; Rupert Šuta v Fram; Dragotin Vitmajer k sv. Marjeti pod Ptujem; Anton Kocuvan za II. k sv. Andražu v Slov. Gorice; Anton Lacko v Ormaž. — Umrl so: Prečast. gosp. Gregor Miklavžin, častni korar, dekan in župnik pri sv. Martinu blizu Šaleka, 4. t. m. Č. gg. Janez Gre gl duhoven v pokoji pri sv. Mihelu poleg Mozirja, Anton Potočnik lacarist pri sv. Janezu v Celju 2. t. m. in Janez Gužaj kaplan na Paki 6. t. m. R. I. P. — Župnija sv. Martina pri Šaleku je do 20. februarja t. l. razpisana.

prišli? Dr. Sern. Ljudje so bili že pred Novo vesjo pri eni hiši zbrani; ko smo mimo šli, so prišli za nami. Dr. Holzinger: Kot osebno prijaznost bi štel, ko bi gospod doktor imeli dobrotljivost, nemško govoriti.

Dr. Srneč. Pripravljen sem, to storiti. Ko smo gori prišli, bila je tam že razburjena množica, ki je upila in gospod komisar Korber si je komaj pripravil posluh, da je vstop v hišo samo volilcem in posebno povabljenim dopuščen. Pa od tistih, kateri so namen imeli, nas razgnati, ni nikdo odšel; same drugi, tudi volilci, ktere sem v Marioboru pri volitvi sam videl, ki so z mirnim namenom prišli, so se odpravili. Ko je ena tropa upiti začela, našla je nasprotnico v drugi, v kateri je tudi Pliberšek stal. Brž so ga zgrabil in vrgli, tropa je nad njega šla, vsak ga je udaril, ki je kak kol od vrtovega plota v roke dobil. Komaj je Pliberšek vstal, poskusili so resno, se v hišo vsiliti. V tem trenutku sem stal jaz na levi, gospod kaplan Slatinšek na desni strani vrat. Tale starci mož Ozimič pokazal je Francetu Kalinu s prstom na vrata; jaz tega nisem precej razumel, pa naenkrat hoče France Kalin med menoj in Slatinškom v hišo uiti. Ko ga vidim leteti, stopim en korak na desno in rečem: Tu noter ne smete iti. Pa bil je že pri meni, zgrabil me z obema rokama za prsi in me vrgel na lice, ker se nisem zanesel.

Preds. Ste Vi koga udarili? Dr. Sern. Nikogar nisem udaril. Ako bi koga udariti hotel, bil bi še toliko močen, da bi se bil tako postavil, da bi me ne bil mogel vreči. Ista tropa je potem šla nad mene in vsi so me tepli. Spomnem se, da sem tedaj ko sem ustal, obdržal palico s svinčeno kroglo v roki, ktero so mi pa izdrli. Od Sternbergerja sem čul besedo: „Zdržite!“ Soršak mi je pa ustati pomagal. Ko sem si kri izmil, slišim naenkrat hruš pri vratih in vidim, da je bilo pol noge noter, ktero sta pa dva kmeta odmikala, ker je bila pri zapiranji vrat na poti. Zadnjič jo bila vrata zaprta, tedaj se je pa tudi že naskok — sme se po pravici ta beseda rabiti — začel, mah na mah je šel po vratih, kamenje so v zid in skoz podboje noter metalni. Vrata so se tako tresla, da smo en hlad vzeli in ga v nasprotni zid uprli, da so bila tako vrata varna. Tedaj pa gre en del ljudi nad zadnja, slabješa vrata. Poklical sem kmeta Stepišnika in Babiča, ta sta vrata samo z eno desko za silo držala. Bili so s sekiram po njih, vrata bi se bila v treske razpokala, ko bi bilo napadanje samo še minuto trpečo, tedaj se moramo umakniti in smo zgubljeni.*)

Ko bi bili ljudi v hišo prišli, ne bi bil dal groša za nas vse, vsaj pretrpeli bi bili najtežje telesno oškodovanje, če bi ne bili prišli ob življenje. Klical sem spredaj žandarjem, ki so se trudili, ljudi odvrniti, naj gredo brž za hišo, tam se ne moremo več braniti. Žandarji so šli nazaj in ubranili dalje tolčenje, potem se je množica razletela. Naskok se je nehal, prišel je moj oče in šel sem ž njim v Bistro.

Na vprašanje predsednika izpove še dr. Serneč, da sta on in dr. Radaj shod sklicala, da je Limovšek dobil kakih 30—40 kart s prošnjo, naj jih razdeli, da so bili tudi prvotni volilci povabljeni in da je komisar Korber z povzdignenim glasom se trudil ljudi pomiriti.

Dr. Serneč terja za vzet klobuk 2 gld. kot plačo za bolest 10 gld. pa ne za sebe, temveč zaubožno ustanovo v Novi vesi in prosi, naj se obtoženci milo kaznijo.

Dr. Holzinger se trudi z različnimi vprašanji dr. Sernčev govor manj pomenljiv napraviti.

(Dalje prih.)

*) „Tagespost“ je ta govor dr. Serneca nalašč zamolčala, da bi stvar lahko milo popisala in zadnjič lahko rekla, da je Sternberger — primeri njegovo besedo: „Zdržite!“ — nedolžen. Naši čitatelji bodo težko Sternbergerja za nekrivega poznavali.

Dunajska borsa 12. januarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gld. 70 kr.
Srebro	113 " 90 "
C. k. cekini	5 " 47 "
Napol.	9 " 13 "

Listnica uredništva. G. N. v Lj. Ako se hoče da je stvar v listu, moramo jo mi imeti prejšnjidan v rokah. — G. J. V. Te polemike, ki je preveč osebna in se ne tiče vsega Slovenstva, ter juje ne bi bilo morda konca ne kraja, ne moremo sprejeti. To zdaj naj bode vaša lokalna agitacija. „Rokopisi se ne vračajo“, tudi če stroške prevzamete. To mora ostati nam načelo. — G. Janezu Šega v Travnigori: Vašega odgovarjajočega dopisa ne sprejmemo. Vi se motite, če mislite da je pri volitvah šlo za duhovne ali neduhovne. Šlo je za to, ali je Slovence (ali kakor boste vi morda raji čuli) Kranjec svojemu slovenskemu rodu zvest, ali pa Nemcu prijatelj. Bodite Potočani Slovenec, potem vas nikdar ne bomo „grajali“ v „Narodu“ če ste prav liberalni. Če pa za nemškutarje glasujete, vselej — tudi če nam žugate s pravdo. — G. M. v Trebnjem. Nemškutarjev imama že tako dovolj, čemu bi torej domačega moža, ki javno izpove, da je in hoče biti „verni sin Slovenije“, po sili delali za „nemškutarja“. Zato ne sprejmemo vaše polemike.

Kovane uradno preiskavane decimalne vage četirioglate oblike:										
Nositeljna moč:	1	2	3	5	10	15	cent.			
Cena, gld.:	18	21	25	35	45	55				
Nositeljna moč:	20	25	30	40	50	cent.				

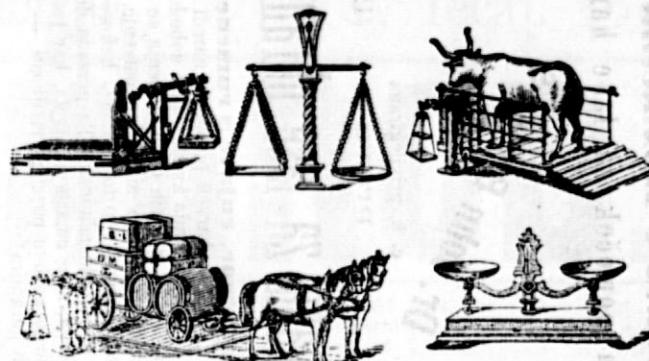
Balancirne vase:										
Nositeljna moč:	1	2	4	10	20	30	fnt.			
Cena, gld.:	5	6	7.50	12	15	18.				
Nositeljna moč:	40	50	60	70	80	90 fnt.				

Vase za žirino z železnim obrojem in utegi (gevihti):										
Nositeljna moč:	15	20	25	30	40	50	cent.			
Cena, gld.:	150	170	200	230	300	350.				

Mostne vase:										
Nositeljna moč:	50	60	70	80	100	cent.				
Cena, gld.:	350	400	450	500	500.					

Nositeljna moč:	120	150	200	300	cent.
Cena, gld.:	600	650	750	900.	

L. Buganly & Comp., fabrikanti vase in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Dalje vse sorte druge vase in utegi.

• Naročilom proti pošiljanju denarja ali na poštno poduzetje ustreže precej: (11—52)

(48—5)

Alles Nichtkonveniente wird den E. T. Kunden entweder zurückgenommen oder gegen andere Waaren umgetauscht, um Beweis der strengsten Solidität.

Es gilt nur eine Probe,

um sich von den staunend billigen Preisen der unten verzeichneten Gegenstände zu überzeugen.

All: Waaren werden unter Garantie der besten Qualität verkauft.

Man findet eine sehr große Auswahl von den meisten praktischen, sowie luxuriösen Dingen und so daß man für alle Bedürfnisse gewiß für Damen und Herren als auch für Kinder jeden Alters und Staturen auf ausführliche Auskunft finden kann.

Ein Privatgewerbe erfüllt jedermann nach gebarter Arbeit die Wünsche genau entsprechend und in jeder für die P. L. Provinzbewohner sehr wohlschmeckt, und ein in die Zukunft hineinreichendes Geschäft kann hierfür gewiss nicht bestehen.

Die Preisliste ist dem Kunden mit dem Kaufzettel beigegeben entweder mit Nachnahme oder gegen Einheit um den Betrag.

Motto des Hauses: Auch billige Waare kann gut sein!

Beide Hofstein-Wäger, dauerhaft und praktisch, 1 Paar aus engl. Zwei n. 45, 60, 80 fr., aus Zide 9 fr., fl. 1.20 1.50.

Sehr elegante, grobe und leichtgewichtige, das Stück 25, 35, 45, 60, 80 fr., fl. 1.10.

Ein Preischauspiel, igarone-Pfeifen und Swines, können davon und selte Schatzkästen. 1 Stück fl. 1.50, 2.50, 3.50.

Neueste praktische Portemonnaies für Damen oder Herren, 1 St. fl. 40, 60, 80, 90, fl. 1, die kleinen Sorten fl. 1.20, 1.50, 2.20, 3.00.

Praktische Brieftaschen 1 Stück fl. 60, 80, 90, fl. 1.10, 1.50, 2.20, 3.00.

Umschläge, fl. 10, 15, 20, 25; jeans in Leder, fl. 30, 40, 50.

Umschläge, fl. 40, 60, 80, fl. 1.10, 1.50, 2.20, 3.00.

Reise-Umschläge aus Leder, mit Sperrholz, 1 St. fl. 2.20, 2.50, 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.

Wasserfeste Reise-Umschläge, mit 5 ster Gurtung 1 St. fl. 2.40, 2.80, 3.50, 4.00, 5.00.

Reise-Umschläge, mit Leder überzogen und Perlen, 1 St. fl. 1.00, 1.50, 2.20, 3.00.

Die größte Auswahl der schönsten Album's.

für 25 Bilder, schön ausgestattet, fl. 60, 80, fl. 1, 1.00, 1.50, 2.00, 2.50, 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.

„50“ ist mit Goldversiegelung, fl. 90, fl. 1.50, 2.00.

Praktische Exemplare, 100 und 200 Bilder, 1 St. fl. 4, 5, 6, 8.

Musik-Album.

für 25 Bilder, schön ausgestattet, fl. 60, 80, fl. 1, 1.00, 1.50, 2.00, 2.50, 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die größte Auswahl der schönsten Album's.

für 25 Bilder, schön ausgestattet, fl. 60, 80, fl. 1, 1.00, 1.50, 2.00, 2.50, 3.00, 3.50, 4.00, 5.00.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Die schönste opažljiva Herstellung mit abnehmbarem Glas und geauer Schriftart, 2 bis 3 cm.

Čudež v Kosmetiki!
Noben pomoček za lase barvati.

John Brown's

Dr. c. k. privilegirana
prava (12—17)

pomagla za lase ohraniti

Debra za črno, rujave in rumene lase, nanešuje vsak lasolarken pomokoč, naredi da osi- veli lasje in osirej brada kmalu zopet dobro prejš ujo barvo; precej v prvih dneh rabiljenja se vidi že vespeh; zabrami prerno ali daljne osivenje, kakor izpad las in zaploidi gosto rast las, kakor se vidi navadno pri krepki mladosti. Ta ponuda dela lase ekonomije in s tem posebne vrednosti. — Za go- tov vspeli garantira!

Veliki lonec 2 gld.; $\frac{1}{4}$ ducend gld.; 4.80; $\frac{1}{2}$ ducend gld. 9; 1 ducend gld. 16.80 a. v. Mali lonček 1 gld. $\frac{1}{4}$ ducend gld. 2.70; $\frac{1}{2}$ duc. 5.10; 1 duec. 9 gld. a. v., proti gotovi plači ali posmo povzeti. Zapokanje cen.

Centralni in razposiljavni depo je pri iznajitljiji:
Wien, Mariabühl, Gumpendorferstrasse Nr. 43,
1. Stock.

ure za turne,

lastnega izdelka, ktere se navijo na 24 ur ali na 8 dni, se dobrijo pri podpisanim za 20 procentov cenejše, kot poprej. Da se čestitum naročnikom polajaša, da je se tudi za plačila v obrokih. Natačenje pri lastniku fabrike samem

Potnari, Kropa na Gorenjskem Kraju, 14. decembra 1871.
(85—7) J. M. Pogačnik.

Prof. Dr. Lappiere-a
Vbrizgovalno zdravilo

ozdravi $\frac{1}{2}$ v 3 dneh vsak tok iz scavnika, kakor tudi bell tok pri ženskah, če je tudi zastarel. Cena za steklenico s podhom o rabljenju 1 tolar 20 sreb. gr. Za poslan denar se strogo skrivno dobi po

A. Witt-u.

Linden-Strasse 18, Berlin.
(53—14)

$\frac{1}{2}$ Na stotine ozdravljenih.

Vse predmete, ki se naznanjajo po raznih časnikih, naj spadajo v eno ali drugo struko, poskrbi N. Glattau-a Bazar za 10% ceneje, kakor jih dotične firme naznanjajo. — Popolni cenik o več nego 15.000 predmetih zastonj in franko.

Po naslednjih čudovito nizkih cenah **N. Glattau-a prvi parižki bazar** za Avstrijo na Dunaji, Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse, Nr. 51, v Todesco-vi palači. **Darila za gospode, gospe in otroke:**

Blago iz dunajskega usnja,
znano kot najbolji fabrikat na svetu.

Ročne torbice za ženske z jeklenim obročem, ena prav velika gld. 1.20, 1.50; iz najfinjejega šagrén-usnja s pozlačeno klučavnico in okvirom, ena po gld. 1.80, 2.50; velike gld. 3, 3.40; prav velike gld. 3.80, 4; s predtorbico za 1 gld. več.

Praktični portemonnais, za gospode, gospode in otroke, s pozlačenimi zapornicami ali gumi-trakom po kraje, 35, 50, 85; fini gld. 1.10, 1.70; prav fini gld. 1.250, 3, 3.50.

Praktični toki za smodke po kraje, 40, 60, 80; fini gld. 1.10, 1.50; najfinje gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Pisma- in denarnoše s praktičnimi predeli po kraje, 60, 80, gld. 1.; fine gld. 1.30, 1.50, 1.80; najfinje gld. 2, 2.40, 2.80, 3.20, 4.

Znamne knjižice (notiz) kraje, 10, 15, 20, 25, 30; najfinje v usnji, vezane kraje, 40, 50, 60, 80 gld. 1.

Potne torbice iz najmočnejšega usnja, zaporno klučnico po gld. 2.10, 2.40, 2.70, 3.10, 3.70, 4, 4.30, 4.80. Cene računjene po velikosti.

Waterproof-popotni kovčegi, praktično upravljeni in razdeljeni po gld. 2.40, 2.80, 3.50, 4; prav veliki po gld. 4.50, 5, 5.50, 6.

Potne sklenice s kupico in usnjem prevlečene po gld. 1.20, 1.50, 180, 2.10, 2.40.

Krasni albumi

na izbiranje in v čudovit, mnogovrstnosti, eden za 25 podob kr. 35, 60, 80, gld. 1; najfinje okinčan gld. 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50; za 50 podob kr. 65, 90, gld. 1.20, 1.50; najfinje okinčan s podobami itd. gld. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4; album za 100 podob gld. 3, 3.50, 4, 5 do gld. 12; za 200 podob gld. 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7 do gld. 18, slednji v najnovjeji krasotni obliki.

Albumi z muziko, igrajo, ko se odpro, dva lepa napева, kako pripravni za darila in kinč salona. V obliki pol osmerke, najlegantnejše vezani gld. 8.50; še finej gld. 11, nanjej gld. 14, 16, 18. V obliki $\frac{1}{4}$ osmerke, ravo tako upravljeni gld. 11, 12, 14, 16, 18, krasotvori v obliku četvorke gld. 14, 16, 18, 20, 24.

Pisne mape, vsaka s zaporo, kako praktične gld. 1.10, 1.50, 2; s popolnim pisilnim orodjem gld. 2, 2.20, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Neseserijajokusneje izdelani z vsemi šivalnimi potrebščinami po kraje, 45, 60, 80, gld. 1; veliki gld. 1.50, 1.80, 2 itd.; prav veliki, najfinje gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5; krasotvori za darila gld. 6, 7, 8, 10, 12, 14.

Cestiti prebivalci po deželi, ki bi iz Dunaja **kar koli** radi imeli, lahko vse brez izjemka dobé iz **N. Glattau-a pariškega bazara.** Tudi najmanjše naročilo se strogo, solidno in vestno izvrši.

Pahlje za plese in šetanje

v načeni zberki. Ena priprosta, lepa, krajec 30, 40, 50, 60; s prav lepo slikarjo kr. 40, 60, 80, gld. 1, 1.20, 1.40; najkrasnejše opravljena gld. 1.80, 2, 2.50, 2.80, 3.20, 4.80, 5; Bouquet cvetlic s znotraj skrito pahljo, ktera po volji izgine, po kr. 80 gld. 1, 1.50; najfinje po gld. 2.50, 3, 3.50. Najbolji glavniki z trtega kavčka, 1 česalni glavniki kraje, 15, 20, 25, 30, 35; 1 gost glavniki kr. 20, 25, 30; 1 glavniki z ročajem kr. 25, 30, 35; 1 vtekliviglavniki kr. 30, 40, 50; 1 žepni glavniki kr. 10, 15, 20; 1 obvoden glavniki za otroke kr. 10, 20, 25, 30; 1 žepni glavniki s zrealom in krtički kr. 25, 30, 40, 50.

Najbolji, po novem načinu napravljene krtičke, kakoršne se le tu dobe. 1 krtička za glavo kr. 30, 40, 50; fine kr. 65, 85, gld. 1; najfinje gld. 1.50; 1 krtička za obleko kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.20; najfinje gld. 1.50, 1.80, 2; 1 prav fina krtička za zobe kr. 15, 20, 25, 30, 35, 40; 1 krtička za nohte kr. 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80.

Toaletno milo samo posebno fino, 12 kosov, velikega Glycerinovega mila gld. 1.15; 12 velikih kosov mila iz grenačkih mandehov kr. 85, gld. 1.10; dvanajstorka cvetličnega mila z raznimi vonjavami gld. 1.90, 2.50; dvanajstorka mila v podobi raznovrstnega sadja kr. 95. Sicer vse druge baže.

1 pisna garnitura obvezajoča 100 najfinjejih listov papirja s povojnimi črkami in imeni, 100 najfinjejih zavitkov in 100 pečatnih znamk. Vse to vkljup za gld. 1; še minje gld. 1.35; najfinje z barvanimi zavitki gld. 1.70.

1000 pečatnih iznamk, poslačeno tiskanih na nov patentiran način gumiranih, spoljno firmo, grbom itd., velja le gld. 1.60, 500, gld. 1.25.

Najpotrbnejši na potovanji je dober Lefouchoux-revolver, s katerim se v 6 sekundah zanesljivo 6krat vstreliti, brez da bi se petelin napel; razen te hitrosti to orožje tudi daleč nese na 7 milimetrov gld. 13.50; 100 patron gld. 3.50; na 9 milimetrov gld. 17, patron gld. 4, na 12 milimetrov gld. 19, patron gld. 4.50.

Pestni revolverji 5th dolgi po gld. 8.50, patroni gld. 3, 50.

Resna beseda kadetom! Neredko se pripeti ka po slabem papirju za cigarete ostane v ustih slab okus, škodljiv zdravju. Temu se je prišlo v okom, ker se zamore kadeti turški tabak brez papirja prav prijetno. 1 steklena cev, v ktero se nabaše tabak, ktera nadomesti papirin prihrani vsomujo veljalo kr. 25.

Kolosalna razprodaja

od več na kant prišlih fabrik za marele in solnčnike.

Dežniki (marele). Velika lepa marela gld. 1.50, 1.90; Alpaka-dežnik gold. 2.80, 3.50; Dežnik iz ponarejene svile (Zanella) gld. 3.20, 3.60, 4; iz težke lionske svile po gld. 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50.

Solnčniki. Pomladni solnčnik iz lionske svile gld. 1.90, 2.20; s svilno podlogo gld. 2.80, 3; iz navadnega blaga kr. 60, 80, velik solnčnik iz tkanine kr. 80, gld. 1, 1.20; iz težke svile gld. 2, 2.40, 2.80; s svilno podlogo gld. 3.20, 3.80, 4, 4.50; solnčniki gld. 1.80, 2.50, 3.

Tovarniška zalogaj najboljših preramnic, za ktere se daje poroštvo. Dvoje iz angleških koncov kr. 45, 60, 80; krojaške škarje kr. 45, 65, 80, gld. 1, 1.20; 1 škarje za luč za svetilnice s sardijevcem kr. 35; 1 veržica za škarje kr. 20.

Zepni trmometri v etui po samo 25 kr. **Najnovjevi neseserji v podobi zlatih jaje,** v katerih je tul poln šivank, dvojni konec in naprnik iz kinežkega srebra, veljajo le kr. 30.

Dalekogledi (Perspective) z najboljčim steklom, ki daleč dobro kažejo po kr. 60, 80, gld. 1.

Angležke škarje najboje baže: škarje za izrezljavanje kr. 15, 20, 25, 30; 1 škarje za rezavanje kr. 25, 30, 35, 40, največe kr. 50, 60, 70; krojaške škarje kr. 45, 65, 80, gld. 1, 1.20; 1 škarje za luč za svetilnice s sardijevcem kr. 35; 1 veržica za škarje kr. 20.

Zepne svetilnice s tako prijubljenimi slepilnimi šipami po kr. 60, 70, 80; s 4 kratnimi slepilom gld. 1, 1.20; v podobi knjige za vkljup zložiti gld. 2.50; svetilnica za bezrokatveni žep kr. 80.

Okviri za fotografije po kr. 4, 6, 10, 15; fini kr. 20, 30, 40; najfinje kr. 60, 80; v kabinetni obliki kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.20.

Izvrstne angležke britve (za vsako se daje poroštvo na dva leta) 1 Gladstone Razor kr. 80; 1 Prince of Wales Razor gld. 1.20; 1 prav fina General Napier Razor gld. 1.60; 1 najfinje Admiral Razor gld. 2; 1 Model Razor, najboljša britve na svetu gld. 3, 3.50. Vse britve v nožnicah. Nožnice z dvema britvama najboljše baže gld. 1.80; Milo za briti kr. 15, 20; 1 jermen na vijak kr. 45, brez vijaka kr. 25; pasta za Jermen mazati kr. 25.

Vsacemu gospodu neobhodno potrebno. Zabojček za briti in teatoleti, fin, s klučnico, z velikim zrealom in naslednjimi potrebnimi rečmi: 1 fina angležka britve, 1 milo za briti, 1 škatljica z kovine, 1 kamen za brusiti in postriti, 1 glavnik, 1 krtička za zobe, 1 fina pasta za zobe, 1 kos voščene pomade, 1 kos mila za roke, 1 sklenica fine pomade, 1 flaon francoskega olja za lase. Vse to vkljup le gld. 2.80.

Jekleni peresa: Škatljica s 144 najboljših peres kr. 30; Kuhn-ova peresa 1 karton kr. 60, 80, gld. 1; angležka kr. 80, gld. 1, 1.20; dvanajstorka peresnih ročajev kr. 5, 10, 15, 20, 30, 40.

Erctoires, elegantno polirani kovček, s predali, v njih: peresni ročaj, svinčnik, gumi za izbrisati, 12 jeklenih peres, 2 kosa finega pečatnega voska le 35 kr.

N. Glattau-a prvi pariški bazar

za Avstrijo na Dunaji Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse Nr. 51, Eck der Wallfischgasse v Todesco-vi palači.

NB. Prodajalcem poseben rabat.

(55—6)